

**Jiří Kocian, Jaroslav Pažout,
Jakub Rákosník**

Bolševismus, komunismus a radikální socialismus v Československu VII.

Dokořán & Ústav pro soudobé dějiny
AV ČR 2012, 333 s.

Sedmé pokračování souborů statí, jež mají sloužit jako podklady k chystaným dějinám KSČ, tentokrát obsahuje opravdu různorodou směs textů. Tři z nich se týkají KSČ v letech 1948 až 1989, tedy jako strany u moci, pět potom Komunistické strany Slovenska v letech 1939 až 1989. Zajímavý je zvláště velký podíl prací slovenských historiků o dějinách KSS, které v české historiografii není věnována taková pozornost, i skutečnost, že jejich autoři se takřka všichni více než o obecně totalitární diskurs zajímají o politickou nerovnováhu mezi Slovenskem a českými zeměmi. Dělicí osu tedy nevedou mezi představou utlačující strany a utlačované společnosti, ale mezi centralistickou a převážně pročesky se profilující KSČ a marginalizovaným Slovenskem, resp. KSS. Toto téma se v pěti slovenských kapitol neobjevuje jen v textu Marka Syrového, který se vrací do doby represe slovenských komunistů v Slovenském štátě, a v práci Norberta Kmetě, jež je sociologicky laděným pohledem na skladbu členstva KSS v letech 1969 až 1985. Z článků věnovaných KSČ pak stojí za pozornost politologická analýza Jakuba Charváta o důležitosti fantomového fenoménu voleb v předlistopadovém Československu a příspěvek Martina Štefka o dynamice ve vrcholných patrech politických elit KSČ během let 1985 až 1989, kdy docházelo k přebírání Gorbačovova konceptu přestavby socialismu.

Matěj Mětelec